

witama, ja kus tema suur lämmel terra labmaku libutas, seal oli kuine kivi ilka nii selge, et weel wiie päewa pärast Matsi wiis määratu jämedat sõrme wõis ära lugeda. Dõl-dalje ilka, et kirjandua ei mõju nii kui suusõna, — wõib olla, aga kui ta nii selgeste ja nähtawalt saab näha sõde kirjutatud nagu Mats seda mõistis toimetada, siis ilka teeb inimese weel täht targemaks kui suusõna. Seda oli mõisa wõllatunmade waimude ja pahurate poiste lildas selgeste näha. Need kes teda enne oma mõngutanniks ja tuonarriks oliwad pidanud, hakkasiwad talt märta lugu pidama, ja kui kellegil temoga midagi oli õiendoda, see tegi seda ilka nii, et mõni hea waks maad wõi mõni uks, aed wõi weelomy tema ja Matsi rusika wabel oli, et ta mitte ei ulatanud kirjutama. Ka wõnloomadki teadsiwad ja tundiswad Matsi kirjutuskunsti. Del ta küll nende wasta mitte polnud, Matsil oli selleks liiga pehme süda, aga kui mõni hobune wõi weis wastifuks hakkas, no siis ilka sai wõpsu, mis mõnel ajal maksis mäletada. Juhitud wõhest, kui Mats nädalate laupa mõisas oli, et waimud mõisa hooõtega kirjulu lasti. Wõeti siis wiimati Mats ilka hea meelega kutsariks, tema mõistis loomadega ümber käia ja kui Mats wullis oli, siis polnud enam piitsa waja laasa wõtta, hobused traawisiwad muidugi, mis rõõm aina näha.

Sai pois nii aasta wiiteistkümmeliseks, seal taktis wali isa poisile ka wäikest meele head teha. Siitamaani oli isa alati terawa silmaga selle üle walwanud, et poisil mitte uksuse juur südames tähtama ei hakka. Ka riiete peolt pidas ta poisil õige pingul, nõnda polnud Mats weel oma wiiteistkümmne aasta sees mitte saapameheks saanud, „post-lad poisile head küll“, oli isa ilka ütelnud, kui wana tädi, üks hea südamega wana tüdruk, kes Matsil kadunud ema asemel oli, wõhest ka sest oli juttu teinud, et „teistel lüla-jõmpilatel saapad, meie Matsil pole ühti.“ Mats ise ei pannud niisugusest wälisest asjast palju tähelegi. Ta oli harjunud seda alati heaks arwama, mis isa ütles ning seadis, muud kui liig sage lõmmimine selja peale ja sinna ligiforda, see wõhest pani ta mõtlema ning selle mõtlemise

wili oli, et ta isa enam kartis kui armastas. Kuid isa ka armastust ei pärinudki wõid aina kartust ning nõnda saiwad nad kaunis hästi üksteisega lorida. Jäl oli waja mõisa sillawooriga linna minna, ning et üks tee ja fals aeja oleks, siis pani ta teise ree peale mõne kott odre ja poisil otse, et see ka lorraks linna näha saaks. Enne aga lasi ta wana tädi poisile tuliuued talused püksid õmmelda. Tädi, kes Matsi wõga armastas ja bellitas, oli juba juwel nagu aimanud, et poisil talwe iseäralikku uhket arlide latet waja ning oli selle tarbeks ise lõige sure hästi linu kadwa-tanud. Ka teadis tädi, et walge riie mitte nii talwe kand-miseks ei lõiba, ning siis oli tal targu wälja arwata, mis-sugune wärw ka lõige mõnustam ja odawam oleks. Mii-suguseid mõtteid täis, käis ta juwel sagedaste külacitedega nõuu pidamas. Kas ta pidi riide sinipõtti kostma, wärw oli ju hea, aga pisut tebar teha. Kõbaramusta ja lewa-koort oleks mõinud ka wõga hästi tarwitada ja peaeagu eht olekski tädi poisile mustad püksid muretseunud, aga üks küla eit ütles, et see ei käia mitte hästi kokku, kui mustad sukad ju muidugi ja nõud weel mustad püksid ka — sin waja wabele nimetada, et tädit nõuu oli Matsile sintpüksid teha, nagu lõil külas lantsiwad — „talw ojad muste pülsa üle pea ei lanna“, ütles küla eit weel jutu lõpetusel, „need on sakste asjad.“ Aga kuda oleks lugu kui poisile punased püksid teeks? „Kus ja selle küüruga läbed?“ küsis teine lahke küla eit ja wälle Kauni lõrwas tõmmas rätiku silme ette. „Punased püksid poisile! Neid õarbled ju isa tolle muidugi sagedaste küllalt. Lase aga punane jäeda. Ja saupmehele wõle praegu punast püundli, sellest wärwi teed. Nõud peab hoopis üks punane wärwi pulber tulema, le tont teab, luda sellega wärwitakse. Onu kui weel edespidi tütarlastele punaseid seelikuid saame, hakka nõud weel pois-tele punaseid pülsa ka tegema!“

Tädi jäi ju üsna lurrwale. Üks wärw ei lõlwanud, teine polnud hea, kolmas polnud saada ja wärwi redel hakkas ju otse lõppema, sest sell ajal weel nii lõili wärwist ei tuntud nagu praegu. Kõil pruunid ja hallid, lillad ja